

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه
سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)		
	نمره		

۱	۱	(أ) با توجه به آیات قرآن و حدیث پاسخ دهید. ترجمه آیه شریفه « قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ؛ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا » را کامل کنید. پس هر کس بینا شد به نفع خودش است؛
۰/۵	۲	آیه شریفه « أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ »؛ ناظر به توحید یا شرک در کدام بُعد فردی یا اجتماعی می باشد؟
۰/۵	۳	مطابق حدیث امام باقر علیه السلام که می فرماید: « هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی کند » مربوط به کدام یک از آثار نامطلوب گناه در زندگی دنیوی و اخروی است؟
۰/۵	۴	آیه شریفه « اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ »؛ عاقبت نیکو در چه صورتی به پرهیزکاران می رسد؟
۰/۲۵	۵	مطابق آیات قرآن کریم، اگر ایمان و عمل صالح به دنبال توبه بیاید
۰/۲۵	۶	الف: صرفاً باعث بخشیده شدن گناه می شود. ب: گناهان را تبدیل به حسنات می کند. حدیث « فاعلُ الخیرِ، خیرٌ منه و فاعلُ الشرِّ شرٌّ منه »؛ شرط قبولی اعمال را در چه چیز می داند؟
۰/۲۵	۷	(ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. علی رغم از بین رفتن مصادیق شرک مثل بت و اجرام آسمانی، انسان امروزی بیشتر دچار شرک شده است.
۰/۲۵	۸	از شرایط پذیرش توحید در ربوبیت این است که هرگونه اثر گذاری از انسان را سلب کنیم.
۰/۲۵	۹	تقدیر، همان قانونمندی جهان و نظم در آن است.
۰/۲۵	۱۰	هر موجودی به آفریننده نیازمند است.
۰/۲۵	۱۱	احکام الهی، انسان را به استفاده معتدل از امیال مادی سفارش می کند.
۰/۲۵	۱۲	(ج) گزینه درست را انتخاب کنید. از نظر رسول خدا صلی الله علیه و آله قبح و زشتی کدام یک از موارد زیر کمتر است؟
۰/۲۵	۱۳	الف) اصرار بر گناه ب) شادمانی بر گناه ج) کوچک شمردن گناه د) انجام گناه استخراج و استنباط احکام اسلامی متناسب با شرایط جدید زندگی از وظایف چه کسانی است؟
۰/۲۵	۱۴	الف) دانشمندان علوم تجربی ب) فقها و مجتهدین ج) حکما د) همه مردم کدام مورد در زمره علل طولی قرار می گیرد؟
۰/۲۵	۱۵	الف) پدر نسبت به فرزند ب) روح برای حرکت دست ج) بذر برای درخت د) بنا برای ساختمان (د) حکم فقهی هر یک از موارد زیر را بنویسید. (مستحب / حلال و جایز / واجب / واجب کفایی)
۰/۲۵	۱۶	استفاده از وسایل ارتباطی داخلی به منظور جلوگیری از نفوذ و سلطه بیگانگان.
۰/۲۵		استفاده از ابزار و آلات موسیقی، برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید.
		«ادامه سؤالات در صفحه دوم»

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه
سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
(دینی، اخلاق و قرآن)			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۱/۵	ه) ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)		
	مشارکت مردم در تشکیل حکومت	الف) از آثار مثبت حوزه علم در تمدن جدید	۱۷
	صف بندی و جبهه گیری بر اساس حق و باطل	ب) از معیارهای تمدن اسلامی	۱۸
	عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاصی از جامعه	ج) از آثار مثبت حوزه قسط و عدل در تمدن جدید	۱۹
		د) رشد و بالندگی علم و فرهنگ در تمدن اسلامی	
۰/۵	و) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.		۲۰
۰/۵	منظور از «توحید در» این است که مخلوقات جز با اجازه خداوند نمی توانند در عالم دخل و تصرف کنند.		۲۱
۰/۵	خداوند کسانی که زندگی خود را بر لبه پرتگاه بنا نهاده اند، نامیده است.		۲۲
۰/۵	جمله «معبودی جز الله نیست» به معیار تمدن اسلامی اشاره دارد.		
۱	ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		۲۳
۱	تسویف:		۲۴
	قاعده نفی سبیل:		
۱	ح) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		۲۵
۰/۵	از عوامل استحکام نظام اسلامی چهار مورد را نام ببرید.		۲۶
۰/۵	منظور از گناهان کبیره چیست؟		۲۷
۰/۵	مبارزه با آداب جاهلی، خرافات و جهل توسط پیامبر اسلام ﷺ و آله به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی مرتبط است؟		۲۸
۰/۵	کوتاهی مردم در انجام کدام وظیفه سبب قوی تر و محکم تر شدن گناهان اجتماعی می شود؟		۲۹
۰/۵	بیت «هیچ عاقل مرکلوخی را زند // هیچ با سنگی عتابی کس کند» به کدام یک از شواهد وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟		
۰/۵	در هریک از موارد زیر، وجود حُسن فاعلی یا حُسن فعلی را مشخص کنید:		۳۰
۰/۵	انجام ندادن مبطلات روزه از اذان صبح تا اذان مغرب به نیت سلامتی بدن		۳۱
۰/۵	اقامه نماز برای رضایت الهی بدون طهارت		
	ط) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.		۳۲
۱	سنت ابتلا و امداد عام الهی را با ذکر یک مورد از وجوه اختلاف و یک مورد از وجوه اشتراک آن ها، با یکدیگر مقایسه کنید.		۳۳
۱	از تعالیم و اعتقادات نادرست کلیسا دو مورد را بنویسید.		۳۴
۱	موقعیت زن و خانواده در دو تمدن اسلامی و تمدن اروپا را بنویسید.		۳۵
۱	چرا انسان موحد دارای شخصیتی ثابت و پایدار و انسان مشرک دارای شخصیتی ناپایدار است؟		۳۶
۱/۵	با ذکر استدلال، اثبات کنید که ذات و چیستی خداوند قابل شناخت نیست.		
۲۰	موفق و سربلند باشید		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		
۳	الف) با توجه به آیات قرآن و حدیث پاسخ دهید. ۱ دلایل روشن از سوی پروردگارتان آمد(۵/۰)؛----- و هر کس نابینا شد، به ضرر اوست(۵/۰). ۲ شرک فردی (۵/۰) ۳ قساوت قلب (۵/۰) ۴ کمک خواستن از خداوند(۲۵/۰) شکیبایی کردن (۲۵/۰) ۵ گناهان را تبدیل به حسنات می کند. (۲۵/۰) ۶ داشتن اخلاص (نیت الهی یا خالص) (۲۵/۰) درس ۵ صفحه ۵۷ درس ۳ صفحه ۳۳ درس ۷ صفحه ۹۰ درس ۱۳ صفحه ۱۵۸ درس ۸ صفحه ۹۷ درس ۴ صفحه ۴۵		
۱/۲۵	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. ۷ ص (۲۵/۰) ۸ غ (۲۵/۰) ۹ ص (۲۵/۰) ۱۰ غ (۲۵/۰) ۱۱ ص(۲۵/۰) درس ۳ صفحه ۳۶ درس ۲ صفحه ۲۰ درس ۵ صفحه ۵۹ درس ۱ صفحه ۸ درس ۷ صفحه ۸۵		
۰/۲۵	ج) گزینه صحیح را انتخاب کنید. ۱۲ گزینه د (۲۵/۰) ۱۳ گزینه ب (۲۵/۰) ۱۴ گزینه ب (۲۵/۰) درس ۷ صفحه ۸۸ درس ۹ صفحه ۱۱۱ درس ۵ صفحه ۶۰		
۰/۵	د) حکم فقهی هر یک از موارد زیر را بنویسید. ۱۵ واجب (۲۵/۰) ۱۶ حلال و جایز (۲۵/۰) درس ۹ صفحه ۱۱۵ درس ۹ صفحه ۱۱۵		
۱/۵	ه) ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. ۱۷ قسمت ج (۵/۰) ۱۸ قسمت ب (۵/۰) ۱۹ قسمت د (۵/۰) درس ۱۲ صفحه ۱۵۱ درس ۱۰ صفحه ۱۲۶ درس ۱۱ صفحه ۱۳۸		
۱/۵	و) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. ۲۰ ولایت (۵/۰) ۲۱ ظالم (۵/۰) ۲۲ توحید یا یکتا پرستی (۵/۰) درس ۲ صفحه ۱۹ درس ۹ صفحه ۱۱۰ درس ۱۰ صفحه ۱۲۴		
۲	ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید ۲۳ تسویف «از ماده «سوف» به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است (۵/۰) به عبارت دیگر گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کند و این گفته را آنقدر تکرار می کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. (۵/۰) ۲۴ جلوگیری از سلطه بیگانگان بر کشور در همه زمینه ها نظیر سلطه رسانه ای، ارتباطی و ... (۱) درس ۷ صفحه ۹۹ درس ۹ صفحه ۱۱۵		
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۴	(ج) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱- استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر ۲- توسعه عدالت در همه ابعاد ۳- تقویت اتحاد ملی ۴- انسجام اسلامی و مشارکت عمومی ۵- عمل به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر (۴ مورد کافی است . هر مورد ۰/۲۵) گناهان کبیره گناهایی هستند که آثار سوء و زیان بار آن ها به مراتب از گناهان صغیره بیشتر است (۰/۵) معیار علم آموزی و خرد گرایی (۰/۵) امر به معروف و نهی از منکر(۰/۵) مسئولیت پذیری (۰/۵) حسن فعلی دارد اما حسن فاعلی ندارد (۰/۵) حسن فاعلی دارد اما حسن فعلی ندارد (۰/۵)		
۵/۵	(ط) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. وجه اشتراک این است که هر دو سنت هم شامل انسان های نیکوکار می شود هم افراد گناهکار (۰/۵) و وجه اختلاف در این است که در سنت امداد عام فقط خیر و نعمت است اما در ابتلا هم خیر است هم شر (۰/۵) ۱- اعتقاد به گناه اولیه و فطری حضرت آدم علیه السلام و فرزندانش که نیازمند انجام غسل ویژه ای به نام تعمید است ۲- اعتراف به گناهان در حضور کشیش ۳- ازدواج مسیحی که معتقدند پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نبوده و پیوندشان ابدیست ۴- کشیشان حق ازدواج ندارند ۵- زن حق مالکیت ندارد حتی نام خانوادگی او نیز به نام شوهر تغییر پیدا می کند ۶- عبادت و راز و نیاز با خدا فقط در یک روز مشخص، محل کلیسا و در حضور کشیشان انجام می شود. (هر مورد ۰/۵ نمره) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود: زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنان به خودشان تعلق داشت و در عین حال وظیفه ای در قبال هزینه خانواده برعهده نداشتند. تحصیل برای زنان آزاد بود اما در اروپا زن را بر اساس تورات موجود درجه دوم تلقی می کردند و از حقوق مذکور محروم بود (۱) انسان موحد چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، دارای شخصیتی ثابت و پایدار است (۰/۵) اما در مقابل انسان مشرک در برابر امیال نفسانی تسلیم است و از طاغوت فرمان پذیری می کند لذا درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد. (۰/۵) لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است، (۰/۵) از آنجا که ذات خداوند حقیقتی نامحدود و ذهن انسان ها محدود است (۰/۵) بنابراین ما نمی توانیم به ذات او احاطه پیدا کرده و او را بشناسیم.(۰/۵)		